

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร
สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

บทบาทครอบคลุมขอบเขตอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเฉพาะในท้องถิ่นเป็นหลักเท่านั้น โดยประกอบด้วย 6 อาชีพ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น

ผู้ประกอบการอาหารท้องถิ่น ผู้ประกอบการของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น นักเล่าเรื่องท้องถิ่น นักออกแบบประสบการณ์การท่องเที่ยวท้องถิ่น

และนักการตลาดท่องเที่ยวท้องถิ่น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1

(รายละเอียดของชุดฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองตามการปรับปรุงในแต่ละครั้ง แสดงในตารางข้างล่าง ข้อมูลครั้งล่าสุดจะแสดงอยู่ในบรรทัดบนสุด)

ครั้งที่ (อื่น ๆ) :

ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ วันที่ประกาศ

ข้อสังเกต :

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ :

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

อาชีพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น ระดับ 2

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
080102	พัฒนาบุคลิกภาพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น
080202	สื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่นักท่องเที่ยว

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น อาชีพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น ระดับ 2

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้มีสมรรถนะทางเทคนิคในการประยุกต์หลักการ ในสาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม กภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยปฏิบัติหน้าที่ครอบคลุมสมรรถนะ ชั้น 2 นั้นคือสามารถพัฒนาบุคลิกภาพ การใช้ภาษาในการเล่าเรื่องที่ถูกต้องชัดเจน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่องอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและสะท้อนความเป็นท้องถิ่น รวมถึงสามารถสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่นักท่องเที่ยว โดยการเชื่อมโยงและสร้างความเข้าใจวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนสามารถสื่อสารให้นักท่องเที่ยวทราบถึงข้อควรปฏิบัติและพึงระวังเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีของท้องถิ่น และสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแก่นักท่องเที่ยว

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่ผ่านการประเมินและได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น ชั้น 2 ได้ต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ครอบคลุมหน่วยสมรรถนะ ดังนี้ ชั้น 2 จำนวน 2 หน่วยสมรรถนะ รวม จำนวน 2 หน่วยสมรรถนะ

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

อาชีพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น บุคคลในอาชีพนักเล่าเรื่อง ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติงานในการเล่าเรื่องของท้องถิ่น ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน นักเล่าเรื่องชุมชน นักสื่อความหมายท้องถิ่น นักเล่านิทานท้องถิ่น โกดชุมชน ผู้นำชุมชน คนนำเที่ยวในชุมชน เป็นต้น หมายเหตุ : ผู้ที่จะเข้ารับการประเมินในอาชีพนักเล่าเรื่องต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการเล่าเรื่องของท้องถิ่นนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

080102 พัฒนาบุคลิกภาพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น

080202 สื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่นักท่องเที่ยว

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 22/04/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ยกระดับการจัดการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ และยั่งยืนบนพื้นฐานอัตลักษณ์ และวิถีไทยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	08	เล่าเรื่องที่ชำนาญอย่างรู้ถูก รู้ลึก รู้จริง และรู้กว้าง	0801	เล่าเรื่อง
			0802	สื่อสาร

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 22/04/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
0801	เล่าเรื่อง	080102	พัฒนาบุคลิกภาพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น	08010 2.1	ใช้ภาษาในการเล่าเรื่องอย่างถูกต้องชัดเจน
				080102 .2	แสดงออกถึงความเป็นท้องถิ่นด้วยการแต่งกายและการใช้ภาษาถิ่น
				080102 .3	แสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่องอย่างเหมาะสมและถูกกาลเทศะ
0802	สื่อสาร	080202	สื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่นักท่องเที่ยว	08020 2.1	เชื่อมและสร้างความเข้าใจวิถีชีวิตอัตลักษณ์ศิลปะประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว
				080202 .2	บอกกล่าวแก่นักท่องเที่ยวถึงข้อควรปฏิบัติและพึงระวังเกี่ยวกับวัฒนธรรมความเชื่อขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของท้องถิ่น
				080202 .3	สื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติของนักท่องเที่ยวให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและฝ่ายจัดการทราบ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 080102
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ พัฒนาศิลปะการเล่าเรื่องท้องถิ่น
3. ทบทวนครั้งที่ - / -
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบาย การใช้ภาษาในการเล่าเรื่องที่มีสาระอย่างถูกต้องและชัดเจน การแสดงออกถึงความเป็นท้องถิ่นของนักเล่าเรื่อง การแต่งกาย การใช้ภาษาถิ่น รวมทั้งแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่องได้อย่างเหมาะสมและถูกกาลเทศะ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
080102.1 ใช้ภาษาในการเล่าเรื่องอย่างถูกต้องชัดเจน	1.1 ใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 1.2 ใช้ภาษาที่สามารถสื่อสารถึงเรื่องที่เล่าได้อย่างชัดเจน	การสังเกตการปฏิบัติงาน
080102.2 แสดงออกถึงความเป็นท้องถิ่นด้วยการแต่งกายและการใช้ภาษาถิ่น	2.1 แต่งกายชุดท้องถิ่น 2.2 ใช้ภาษาถิ่น	การสังเกตการปฏิบัติงาน
080102.3 แสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่องอย่างเหมาะสมและถูกกาลเทศะ	3.1 แสดงท่าทางประกอบตรงกับเรื่องเล่า 3.2 แสดงอารมณ์ ความรู้สึเพื่อกระตุ้นความสนใจอย่างได้จังหวะสอดคล้องกับเนื้อหา	การสังเกตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการพูดภาษาถิ่น 2. ทักษะเกี่ยวกับอักษรวิธี 3. ทักษะการเลือกใช้คำให้เหมาะสม 4. ทักษะการแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ 5.

ทักษะการเลือกใช้ท่าทางได้ถูกกาลเทศะและตรงกับเรื่องที่เล่า 6. ทักษะการแสดงอารมณ์ ความรู้สึกเพื่อกระตุ้นความสนใจอย่างได้จังหวะสอดคล้องกับเรื่องที่เล่า

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับภาษาถิ่น 2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 3. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและอัตลักษณ์ 4. ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่จะเล่า

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ

ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge) (ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) ผลการสอบปฏิบัติ (ข) หลักฐานความรู้

(Knowledge Evidence) 1. ผลการสอบปฏิบัติ 2. ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง (ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร (ง) วิธีการประเมิน 1. พิจารณาหลักฐานความรู้ 2.

พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ 1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องรู้และสามารถอธิบายเกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ศิลปะ ประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่น 2.

ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องมีบุคลิกภาพและศาสตร์การสื่อสาร แสดงกริยา วาจา และการแต่งกายที่เหมาะสม (ข) คำอธิบายรายละเอียด -

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 080202
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ สื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่นักท่องเที่ยว
3. ทบทวนครั้งที่ - / -
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพนักเล่าเรื่องท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบาย ความสามารถในการสร้างความเข้าใจวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น บอกกล่าวแก่นักท่องเที่ยวถึงข้อควรปฏิบัติและพึงระวังเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีของท้องถิ่น และสื่อสารข้อมูลการปฏิบัติของนักท่องเที่ยวให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและฝ่ายจัดการทราบ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
080202.1 เชื่อมและสร้างความเข้าใจวิถีชีวิตอัตลักษณ์ศิลปะประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว	1.1 เป็นสื่อกลางระหว่างเจ้าบ้านและนักท่องเที่ยว 1.2 สื่อสารสร้างความเข้าใจวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว 1.3 สื่อสารเกี่ยวกับสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำในท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยว	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
080202.2 บอกกล่าวแก่นักท่องเที่ยวถึงข้อควรปฏิบัติและพึงระวังเกี่ยวกับวัฒนธรรมความเชื่อขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของท้องถิ่น	2.1 อธิบายได้ถึงข้อควรปฏิบัติและพึงระวังเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีของท้องถิ่น 2.2 สร้างความตระหนักรู้ถึงข้อควรปฏิบัติและพึงระวังเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีของท้องถิ่น	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
080202.3 สื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติของนักท่องเที่ยวให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและฝ่ายจัดการทราบ	3.1 ข้อมูลการปฏิบัติของนักท่องเที่ยว 3.2 แจ้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและฝ่ายจัดการทราบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการเจรจา
2. ทักษะการติดต่อสื่อสาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับเจ้าบ้านและนักท่องเที่ยว 2. ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น 3. ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบและข้อห้ามของท้องถิ่น 4. ความรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและข้อควรระวังเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีของท้องถิ่น 5. ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของชุมชน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge) (ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) 1. ผลสอบปฏิบัติ 2. ผลสอบสัมภาษณ์ (ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) 1. ผลสอบข้อเขียน 2. ผลสอบสัมภาษณ์ 3. ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง (ค) คำแนะนำในการประเมิน การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร (ง) วิธีการประเมิน 1. พิจารณาหลักฐานความรู้ 2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ 1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องระบุและอธิบายถึงวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น 2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องระบุและอธิบายข้อควรปฏิบัติและพึงระวังเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีของท้องถิ่น (ข) คำอธิบายรายละเอียด

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน